

PENSUMLISTE

HØST 2017

Institutt for lærerutdanning, Campus Rotvoll

Master i norskdidaktikk 1.–7. trinn

Master i norskdidaktikk 5.–10. trinn

Master i matematikdidaktikk 1.–7. trinn

Master i matematikdidaktikk 5.–10. trinn

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET

Master i matematikdidaktikk (1-7) og (5-10)

LMM14001 Perspektiver på tallbegrepet (1-7)

Burton, David M. (2011). *Elementary number theory*. New York: McGraw-Hill.

Utvalgte artikler og enkeltkapitler vil komme i tillegg.

LMM14002 Læring og undervisning av matematikk (1-7)

Säljö, R. (2001). *Læring i praksis*. Oslo: Cappelen Akademisk.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Red.). Cambridge, MA: Harvard University Press.

Artikler/enkeltkapitler vil komme i tillegg.

LMM54001 Læring og undervisning av matematikk (5-10)

Säljö, R. (2001). *Læring i praksis*. Oslo: Cappelen Akademisk.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Red.). Cambridge, MA: Harvard University Press.

Artikler/enkeltkapitler vil komme i tillegg.

LMM54002 Historiske og filosofiske aspekter ved matematikkfaget

Bøker

Botten, G. (2009). *Min lidle norske regnebog: noen dypdykk i ei lærebok i matematikk fra 1645*. Oslo: Universitetsforlaget.

Burton, D. (2011). *The history of mathematics. An introduction* (7th edition). New York: McGraw Hill.

Artikler og kapitler

- Botten, G., & Sikko, S.A. (2009). Historiske trender i regneopplæringen i Norge. I J.Fauskanger, R. Mosvold, & E. Reikerås, *Å regne i alle fag* (s. 85-99). Oslo: Universitetsforlaget.
- Brown, J. R. (2008). Chapter 1: Introduction: The mathematical image and Chapter 2: Platonism. I J. R. Brown, *Philosophy of Mathematics* (2.utg.) (s.1-25). London: Routledge.
- Dai, Q., & Cheung, K. L. (2015). The wisdom of traditional mathematical teaching in China. I L. Fan, N. Wong, J. Cai, & S. Li (Red.), *How Chinese teach mathematics: Perspectives from insiders* (s. 3-42). Singapore: World Scientific.
- Ernest, P. (1991). A critique of absolutist philosophies of mathematics. I P. Ernest, *The philosophy of mathematics education* (s. 3-22). London: Routledge Falmer.
- Fauvel, J. & van Maann, J. (eds.), *History in Mathematics Education: the ICMI study*, Dordrecht: Kluwer 2000, pp. 201-240.
- Freudenthal, H. (1971). Geometry between the devil and the deep sea. *Educational studies in Mathematics*, 3, 413-435.
- Grabiner, J. V. (2012). Why proof? A historian's perspective. I G. Hanna & M. De Villiers (Eds.), *Proof and proving in mathematics education: The 19th ICMI Study* (s. 147-167). London: Springer.
- Hersh, R. (1994) Fresh breezes in the philosophy of mathematics. I P. Ernest (Red). *Mathematics, Education, and Philosophy: An International Perspective* (s. 11-20) London: Routledge.
- Platon (2006). Menon. I Platon, *Samlede verker Bind III* (s. 279-320). (H. Løkke, overs.). Oslo: Vidarforlaget.
- Radford, L., & Guérette, G. (2000). Second degree equations in the classroom: a Babylonian approach. I V. J. Katz (Red.), *Using history to teach mathematics: an international perspective* (s. 69-75). Washington, D.C.: Mathematical Association of America.
- Sikko, S. A. (2014). *Et kort historisk blikk på π* . Utdelt notat.
- Swetz, F. (2000). Mathematical pedagogy: An historical perspective. I V. J. Katz (Red.), *Using history to teach mathematics: An international perspective* (s. 11-16). Washington, DC: The Mathematical Association of America.
- Wu, H. (1996) The role of Euclidean geometry in high school. *Journal of mathematical behavior*, 15(3), 221-237.

Master i norskdidaktikk (1-7) og (5-10)

LMN14005 Historiske og teoretiske innfallsvinkler til norskfaget (1–7)

*Bakhtin, M. M. (1998). *Spørsmålet om talegenrane*. Omsett og med etterord av Rasmus T. Slaattelid: Bergen: Ariadne Forlag.

Bakhtin, M. M. (2003). Epos og roman: om romanstudiets metodologi. I Kittang, A., Linneberg, A., Melberg, A. og Skei, H.H. (red.), *Moderne Litteraturteori. En antologi*. Oslo: Universitetsforlaget (s. 119-141)

Bloom, Harold. (2007). *Vestens litterære kanon. Mesterverk i litteraturhistorien*. Oslo: Gyldendal (s. 11-21).

*Claudi, Mads B. (2013). *Litteraturteori*. Bergen: Fagbokforlaget (s. 11–71).

Cope, Bill & Kalantzis, Mary (2006). From literacy to multiliteracies: Learning to mean in the new communications environment. *English studies in Africa*, 49/1 (s. 23–45).

Dysthe, Olga (2001). *Dialog, samspel og læring*. Oslo: Abstrakt forlag (s. 33–72).

*Gee, James Paul (2012). *Social Linguistics and Literacies. Ideology in discourses*. London & New York: Routledge (også brukt i emne 2).

Heath, Shirley Brice (1986). What no bedtime story means: narrative skills at home and school. I: Schieffelin, B & Ochs, E. (eds.), *Language Socialization Across Cultures*. Cambridge: Cambridge University Press

Hårstad, Stian (2016). «[...] en enkel og saklig innføring i norsk språkhistorie»
Språkhistorie som norskdidaktisk emne – et faghistorisk utsyn. *Acta Didactica* 10/3.

Iser, Wolfgang (1981). Tekstens appelstruktur. I Olsen, Michel & Kelstrup, Gunver (red.), *Værk og læser. En antologi om receptionsforskning*. Borgens Forlag, s. 102 – 133.

Ivanic, Roz (2012). Writing the self: the discursual construction of identity on intersecting timescales. I S. Matre, D. Sjøhelle og R. Solheim (red.), *Teoriar om tekst i møte med skulens lese- og skrivepraksisar*. Oslo: Universitetsforlaget (s. 17–32).

Jauss, Hans Robert (1981). Litteraturhistorie som utfordring til litteraturvidenskapen, i *Værk og Læser : En antologi om receptionsforskning*. København : Borgen/Basis, s. 56-101

*Linell, Per (2011). *Samtalskulturer. Kommunikativa verksamheter i samhället*. Institutionen för språk och kultur, Linköpings universitet. (Kap. 2: «Språk som handling», Kap. 6: «Begreppshistoriska fragment»)

Matre, Synnøve (2000). *Samtalar mellom barn. Om utforsking, formidling og leik i dialogar*. Oslo: Det Norske Samlaget (kap. 4 og kap. 5, s. s. 35–72)

*Mercer, Neil (2000). *Words and Minds. How we use language to think together*. London: Routledge

Maagerø, Eva & Tønnessen, Elise Seip (2001). *Samtaler om tekst, språk og kultur*. Oslo: LNU/Cappelen Akademisk Forlag (Intervjua med Halliday, Hasan og Iser)

*Nystrand, Martin (1997). *Opening dialogue. Understanding the dynamics of language and learning in the English classroom*. New York, London: Teachers College Press.

Rogne, Magne (2012). Mot eit moderne norskfag. Ein studie i norskfagets tekstomgrep, kapittel 2: Forskingsfeltet, s. 13–43.

Rommetveit, Ragnar (2008). *Språk, individuell psyke og kulturelt kollektiv*. Oslo: Gyldendal. (Kap. 5: Om dialogisme og vitskapeleg diskurs- og samtaleanalyse)

Sandøy, Helge & Tenfjord, Kari (red.) (2006). *Den nye norsken? Nokre peilepunkt under globaliseringa*. Oslo, Novus (s. 40–67 og 165–186)

*Steinfeldt, Toril (1986). *På skriftens vilkår. Et bidrag til morsmålsfagets historie*, s. 136–225. Bergen: LNU/Cappelen

*Svennevig, Jan (2009). *Språklig samhandling. Innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse*. Oslo: LNU, Cappelen Damm

*Wagner, Strömqvist & Uppstad (2008). *Det flerspråklige mennesket. En grunnbok om skriftspråklæring*. Bergen: Fagbokforlaget

Noen fagartikler og bokkapitler, samt skjønnlitteratur, vil komme i tillegg. Dette blir presentert i forkant av samlingene.

(Titler merket med * er bøker der mer enn ca. 50 sider er pensum. Disse må studentene regne med å kjøpe)

LMN14006 Skrivning, lesing og literacy (1–7)

- Barton, D. (2007). *Literacy: an introduction to the ecology of written language* (2nd ed.). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.
- Gee, J.P. (2015). *Social Linguistics and Literacy: ideology in discourses* (5th ed.). London & New York: Routledge.
- Gee, J.P. & Hayes E. (2011). *Language and Learning in the Digital Age*. London & New York: Routledge.
- Haugaløkken, O.K., Evensen, L.S., Hertzberg, F. & Otnes, H. (red.) (2009). *Tekstvurdering som didaktisk utfordring*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Jordheim, H., Rønning, A.B., Sandmo, E. & Skoie, M. (2011). *Humaniora: en innføring* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Langer, J. A. (1995). *Envisioning literature: literary understanding and literature instruction*. New York & London: Teachers College Press.
- Matre, S., Sjøhelle, D.K. & Solheim, R. (2012) (red.). *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Skaftun, A., Solheim, O. J., & Uppstad, P. H. (2014). *Leseboka: leseopplæring i alle fag på ungdomstrinnet*. Cappelen Damm akademisk forlag.

Artikler og bokkapittel vil komme i tillegg.

LMN54005 Historiske og teoretiske innfallsvinkler til norskfaget (5–10)

- *Bakhtin, M. M. (1998). *Spørsmålet om talegenrane*. Omsett og med etterord av Rasmus T. Slaattelid: Bergen: Ariadne Forlag.
- Bakhtin, M. M. (2003). Epos og roman: om romanstudiets metodologi. I Kittang, A., Linneberg, A., Melberg, A. og Skei, H.H. (Red.), *Moderne Litteraturteori. En antologi*. Oslo: Universitetsforlaget (s. 119-141)
- Bloom, Harold. (2007). *Vestens litterære kanon. Mesterverk i litteraturhistorien*. Oslo: Gyldendal (s. 11-21).
- *Claudi, Mads B. (2013). *Litteraturteori*. Bergen: Fagbokforlaget (s. 11–71).
- Cope, Bill & Kalantzis, Mary (2006): From literacy to multiliteracies: Learning to mean in the new communications environment. *English studies in Africa*, 49/1 (s. 23–45).

- Dysthe, Olga (2001): *Dialog, samspel og læring*. Oslo: Abstrakt forlag (s. 33–72).
- *Gee, James Paul (2012): *Social Linguistics and Literacies. Ideology in discourses*. London & New York: Routledge (også brukt i emne 2).
- Heath, Shirley Brice (1986): What no bedtime story means: narrative skills at home and school. I: Schieffelin, B & Ochs, E. (eds.): *Language Socialization Across Cultures*. Cambridge: Cambridge University Press
- Hårstad, Stian (2016): «[...] en enkel og saklig innføring i norsk språkhistorie»
Språkhistorie som norskdidaktisk emne – et faghistorisk utsyn. *Acta Didactica* 10/3.
- Iser, Wolfgang (1981). Tekstens appelstruktur. I: Olsen, Michel & Kelstrup, Gunver (red.) *Værk og læser. En antologi om receptionsforskning*. Borgens Forlag, s. 102 – 133.
- Ivanic, Roz (2012): Writing the self: the discursal construction of identity on intersecting timescales. I S. Matre, D. Sjøhelle og R. Solheim (red.): *Teoriar om tekst i møte med skulens lese- og skrivepraksisar*. Oslo: Universitetsforlaget (s. 17–32).
- Jauss, Hans Robert (1981). Litteraturhistorie som utfordring til litteraturvidenskapen, i *Værk og Læser : En antologi om receptionsforskning*. København : Borgen/Basis, s. 56-101
- *Linell, Per (2011). *Samtalskulturer. Kommunikativa verksamheter i samhället*. Institutionen för språk och kultur, Linköpings universitet. (Kap. 2: «Språk som handling», Kap. 6: «Begreppshistoriska fragment»)
- Matre, Synnøve (2000): *Samtalar mellom barn. Om utforsking, formidling og leik i dialogar*. Oslo: Det Norske Samlaget (kap. 4 og kap. 5, s. s. 35–72)
- *Mercer, Neil (2000): *Words and Minds. How we use language to think together*. London: Routledge
- Maagerø, Eva & Tønnessen, Elise Seip (2001): *Samtaler om tekst, språk og kultur*. Oslo: LNU/Cappelen Akademisk Forlag (Intervjua med Halliday, Hasan og Iser)
- *Nystrand, Martin (1997): *Opening dialogue. Understanding the dynamics of language and learning in the English classroom*. New York, London: Teachers College Press.
- Rogne, Magne (2012). Mot eit moderne norskfag. Ein studie i norskfagets tekstmogrep, kapittel 2: Forskningsfeltet, s. 13–43.
- Rommetveit, Ragnar (2008): *Språk, individuell psyke og kulturelt kollektiv*. Gyldendal. (Kap. 5: Om dialogisme og vitskapeleg diskurs- og samtaleanalyse)

Sandøy, Helge & Tenfjord, Kari (red.) (2006): *Den nye norsken? Nokre peilepunkt under globaliseringa*. Oslo, Novus (s. 40–67 og 165–186)

*Steinfeldt, Toril (1986): *På skriftens vilkår. Et bidrag til morsmålsfagets historie*, s. 136–225. Bergen: LNU/Cappelen

*Svennevig, Jan (2009): *Språklig samhandling. Innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse*. Oslo: LNU, Cappelen Damm

*Wagner, Strömqvist & Uppstad: *Det flerspråklige mennesket. En grunnbok om skriftspråklæring*. Bergen: Fagbokforlaget

Noen fagartikler og bokkapitler, samt skjønnlitteratur, vil komme i tillegg. Dette blir presentert i forkant av samlingene.

(Titler merket med * er bøker der mer enn ca. 50 sider er pensum. Disse må studentene regne med å kjøpe)

LMN54006 Skrivning, lesing og literacy (5-10)

Barton, D. (2007). *Literacy: an introduction to the ecology of written language* (2nd ed.). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.

Gee, J.P. (2015). *Social Linguistics and Literacy: ideology in discourses* (5th ed.). London & New York: Routledge.

Gee, J.P. & Hayes E. (2011). *Language and Learning in the Digital Age*. London & New York: Routledge.

Haugaløkken, O.K., Evensen, L.S., Hertzberg, F. & Otnes, H. (red.) (2009). *Tekstvurdering som didaktisk utfordring*. Oslo: Universitetsforlaget.

Jordheim, H., Rønning, A.B., Sandmo, E. & Skoie, M. (2011). *Humaniora: en innføring* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Langer, J. A. (1995). *Envisioning literature: literary understanding and literature instruction*. New York & London: Teachers College Press.

Matre, S., Sjøhelle, D.K. & Solheim, R. (2012) (red.). *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser*. Oslo: Universitetsforlaget.

Skaftun, A., Solheim, O. J., & Uppstad, P. H. (2014). *Leseboka: leseopplæring i alle fag på ungdomstrinnet*. Cappelen Damm akademisk forlag.

Artikler og bokkapittel vil komme i tillegg.

LVUT8111 Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 1 (5-10)

Berggreen, H., Sørland, K., og Alver, V. R. (2012). *God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Del 1: Om andrespråklæring og skriving på andrespråket (42 s.).

Blikstad-Balas, M. (2016). *Literacy i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2 og 5 (55 s.).

Bråten, I. (red.). (2007). *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag. Kapittel 1 og 2 (31 s.).

Fuglestad, U., Hoem, T. F., og Håland, A. (2017). *God leseplanlegging*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (105 s.).

Gallagher, K. (2006). *Teaching Adolescent Writers*. Portland, Main: Stenhouse Publishers. (200 s.).

Hauge, A.-M. (2008). Organisering av opplæringen for minoritetsspråklige elever. I: E. Selj og E. Ryen (red.), *Med språklige minoriteter i klassen. Språklige og faglige utfordringer*, 273–294. Oslo: Cappelen Akademisk. (22 s.).

Helstad, K. (2014). Kunnskapsutvikling gjennom samtaler i tverrfaglige læringsfellesskap. I E. Elstad og K. Helstad (red.). *Profesjonsutvikling i skolen*, 134–149. Oslo: Universitetsforlaget. (16 s.).

Håland, A. (2016). *Skrivedidaktikk – korleis støtte elevane si skriving i fag?* Oslo: Universitetsforlaget. (220 s.).

Kvithyld, T., Kringstad, T., og Melby, G. (2014). *Gode skrivestrategier – på mellomtrinnet og ungdomstrinnet*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (82 s.).

Lyster, S.-A. H. (2012). *Elever med lese- og skrivevansker. Hva vet vi? Hva gjør vi?* Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (110 s.)

Palm, K. og Ryen, E. (2014). Vurdering av andrespråksinnlærere – en utfordring i skolen. *Acta Didactica Norge*, 8(1), Art-7 (16 s.).

Roe, A. (2014). *Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringa*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 2, 3 og 7 (76 s.).

Skaftun, A., Solheim, O. J., og Uppstad, P. H. (2014). *Leseboka: Leseopplæring i alle fag på ungdomstrinnet*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Del 1 (80 sider).

Skjelbred, D. og Veum, A. (red.) (2013). *Literacy i læringskontekster*. Oslo: Cappelen Damm. (Innledningskapittelet, 15 s.).

Wold, A. H. (2008). Utvikling av ordforråd med fokus på norsk som andrespråk. I E. Selj og E. Ryen (red.). *Med språklige minoriteter i klassen. Språklige og faglige utfordringer*, 195 – 221. Oslo: Cappelen Akademisk. (27 s.)

Nett-tekster:

Bøyese, L. (2015). Kartlegging og utredning av flerspråklige elever: <http://nafo.hioa.no/wp-content/uploads/2015/03/Kartlegging-og-utredning-av-flerspråklige-elever.-Bøyese.pdf>

Idéhefte. Språklig og kulturelt mangfold – en ressurs i opplæringen: <http://nafo.hioa.no/wp-content/uploads/2013/10/NAFO-Id%C3%A9hefte.-Spr%C3%A5klig-og-kulturelt-mangfold-%E2%80%93-en-ressurs-i-oppl%C3%A6ringen.pdf>

Kringstad, T. og Kvithyld, T. (2013). Fem prinsipper for god skriveopplæring i *Bedre skole* 2/2013: http://www.skriresenteret.no/uploads/files/PDF/5prinsipp_Kringstad_Kvithyld.pdf

Kvithyld, T. og Aasen, A. J. (2011). Fem teser om funksjonell respons i *Viden om læsning* 9/11: http://www.skriresenteret.no/uploads/files/PDF/Trygve_Kvithyld_Arne_Johannes_Aasen1.pdf

Lesesenteret, Universitetet i Stavanger: Et utvalg hefter på <http://lesesenteret.uis.no/boeker-hefter-og-materiell/boeker-og-hefter/> og <http://www.udir.no/Utvikling/Ungdomstrinnet/>

Skriresenteret (2014). Et ressurshefte om argumenterende skiving: <http://www.skriresenteret.no/ressurser/ressurshefte-om-argumenterende-skiving/>

Utdanningsdirektoratet (2007). Kartleggingsmateriell. Språkkompetanse i grunnleggende norsk: http://www.udir.no/upload/Kartleggingsprover/UDIR_Kartleggingsmateriell_bm_301007.pdf

Utdanningsdirektoratet (2009). Veiledning til Språkkompetanse i grunnleggende norsk: http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/Veiledning_grunnleggende_norsk.pdf

- + artikler til tekstseminar, et utvalg nettressurser og selvvalgt litteratur som er relevant for fagtekster og eksamensmappe (totalt ca. 1500 sider).

LVUT8109 Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 1 (1-7) KFK

Berggreen, H., Sørland, K. Alver, V. *God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Del 1. Om andrespråklæring og skriving på andrespråket. (42 s.)

Blikstad-Balas, M. *Literacy i skolen* Oslo: Universitetsforlaget

Kap. 1 og 2. (40 s.)

Dale, A. E., Gabrielsen, N., & Skaathun, A. (2015). *Når skriftspråket blir utfordrende. Utvikling, kartlegging og tiltak på begynnertrinnene*.

Tilgjengelig herfra: <http://lesesenteret.uis.no/boeker-hefter-og-materiell/boeker-og-hefter/naar-skriftspraket-blir-utfordrende-article104748-12686.html> (92 s.)

Helstad, K. (2014). «Profesjonelle læringsfellesskap. Kunnskapsutvikling gjennom samtaler». I *Bedre skole* nr. 1, 2014 (6 s.)

Håland, A. (red.). (2005). *Leik og læring: grunnleggjande lese- og skriveopplæring på 1. trinn*. Stavanger: Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger. (50 s)

Klæboe, G., & Sjøhelle, D. K. (2013). *Veiledet lesing og skriving i begynneropplæringen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (184 s.)

Korsgaard, K., Hannibal, S. og Vitger, M. (2011). *Oppdagende skriving. En vei inn i lesingen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (117 s.)

Lundberg, I., & Herrlin, K. (2008). *God leseutvikling: kartlegging og øvelser*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. s. 6-74 (68 s.)

Lundetræ, K., & Tønnessen, F. E. (red.). (2014). *Å lykkes med lesing: tidlig innsats og tilpasset leseopplæring*. Oslo: Gyldendal akademisk forlag (280 s)

Palm, K. og Ryen, E. (2014). Vurdering av andrespråksinnlærere – en utfordring i skolen. *Acta Didactica Norge* Vol. 8 Nr. 1 2014. (16 s.).

Selj, E. og Ryen, E. (2014). *Med språklige minoriteter i klassen* Oslo: Cappelen Akademisk

Kap. 9. Wold, A. H. «Utvikling av ordforråd med fokus på norsk som andrespråk».

Kap. 12. Hauge, A.-M. «Organisering av opplæringen for minoritetsspråklige». (41 s.)

Skjelbred, D. og Veum, A. (red.). (2013). *Literacy i læringskontekster* Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Innledning er obligatorisk (15 s.)

Traavik og Alver (2012) *Skrive- og lesestart. Skriftspråkutvikling i småskolealderen*. Bergen: Fagbokforlaget (236 s.)

Nett-tekster:

Bøyese, L. *Kartlegging og utredning av flerspråklige elever*.

Tilgjengelig herfra: <http://nafo.hioa.no/wp-content/uploads/2015/03/Kartlegging-og-utredning-av-flerspr%C3%A5klige-elever.-B%C3%B8yesen.pdf> (16 s.)

Idéhefte. Språklig og kulturelt mangfold – en ressurs i opplæringen: <http://nafo.hioa.no/wp-content/uploads/2013/10/NAFO-Id%C3%A9hefte.-Spr%C3%A5klig-og-kulturelt-mangfold-%E2%80%93-en-ressurs-i-oppl%C3%A6ringen.pdf>

Kartleggingsmaterieell. Språkkompetanse i grunnleggende norsk. 2007.

Utdanningsdirektoratet:

http://www.udir.no/upload/Kartleggingsprover/UDIR_Kartleggingsmaterieell_bm_301007.pdf

Veiledning til Språkkompetanse i grunnleggende norsk. 2009. Utdanningsdirektoratet og NAFO: http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/Veiledning_grunnleggende_norsk.pdf

- + artikler til tekstseminar, et utvalg nettressurser og selvvalgt litteratur som er relevant for fagtekster og eksamensmapper (totalt ca. 1500 sider).

LVUT8119 Andrespråkspedagogikk 1 (1-10) emne 1

Bialystok, E (2014). Språkleg erfaring endrar språklege og kognitive evner i Rom for språk. Nye innsikter i språkleg mangfald. Oslo: Novus.

Bull, T. (2009). ”Norsk i Norge” i T. Bull og A.-R. Lindgren (red.), *De mange språk i Norge: Flerspråklighet på norsk*. Oslo: Novus, s. 185–210

Ipsos (2015) Rom for språk? Rapport Språkrådet

http://www.sprakradet.no/globalassets/sprakdagen/2015/ipsos_rapport_rom-for-sprak_2015.pdf (utdrag)

Hårstad, S. & R. Solheim (2017): Flerspråklighet på samfunnsnivå (foreløpig tittel) i M.I. Igland & M. Nygård (red.) *Språkboka 5-10*, Oslo: Universitetsforlaget (under utgivelse).

Kjelaas, I. (2017) Flerspråklighet i skolen i M.I. Igland & M. Nygård (red.) *Språkboka 5-10*, Oslo: Universitetsforlaget (under utgivelse).

E. Ryen, A.H. Wold og L. de Wal Pastoor (2009): «Det er egen tolkning, ikke direkte regler» Minoritetsspråklige elevers morsmålsopplæring og bruk av morsmål i Hvistendahl, R. (red.). *Flerspråklighet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Lindberg, I. (2008) Med andre ord i bagasjen i L. Bjar (red.) Det er språket som bestemmer. Læring og språkutvikling i grunnskolen. Oslo: Fagbokforlaget, LNU. (20 s)

Ryen, E. & H. G. Simonsen (2015): Tidlig flerspråklighet – myter og realiteter. NOA – Norsk som andrespråk, nr. 1-2, 2015.

Cummins, J. (2009). Transformative multiliteracies pedagogy: School-based strategies for closing the achievement gap. *Multiple Voices for Ethnically Diverse Exceptional Learners*, 11, 38–56.

Cummins, J. (2012) The intersection of cognitive and sociocultural factors in the development of reading comprehension among immigrant students.

Bøyesen, L. (2014). Betydningen av morsmålsferdigheter og sammenhengen mellom første- og andrespråket. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 98(4), 286-297.

Nygård, M. (2017) Språkopplæring for minoritetsspråklige elever. Hva krever det av læreren? (Under publisering)

Golden, A. (2009). *Ordforråd, ordbruk og ordlæring*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1-7.

Kjelaas, I. (2009) "Trollet bodde i vann med fart i" - om stimulering av ord- og begrepskompetanse hos flerspråklige førskolebarn. *NOA. Norsk som andrespråk*, 25(2).

Tonne m.fl: Poesi og lingvistiske kontraster. Språklig oppmerksomhet i klasserommet

Haukås, Åsta. 2014. Metakognisjon om språk og språklæring i et flerspråklighetsperspektiv. *Acta Didactica Norge - tidsskrift for fagdidaktisk forsknings- og utviklingsarbeid i Norge*. Vol. 8. Nr. 2, 1-16.

Berggreen, H., Sørland, K., Alver, V. R. & Sørli, E. (2012). *God nok i norsk?: språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk*. [Oslo]: Cappelen Damm akademisk.

Selj, E. og E. Ryen (2008) *Med språklige minoriteter i klassen. Språklige og faglige utfordringer*. Oslo: Cappelen akademisk.

Kap. 1: Selj, E. Minoritetsselevne, språket og skolen

Kap. 4: Hauge, A.M.: Grunnleggende lese- og skriveopplæring i en tospråklig situasjon

Kap. 5: Alver, V. og E. Selj: Å lese fagtekster på andrespråket

Kap. 6: Selj, E. Skrivning når norsk er andrespråk

Kap. 7: M. Sandvik: Digitale verktøy i det flerkulturelle klasserommet.

Kap 9: Wold, A. H Utvikling av ordforråd med fokus på norsk som andrespråk.

Kap 12. Hauge, A.M: Organisering av opplæringen for minoritetsspråklige elever

Husby, O., & Kløve, M. H. (2007). Andrespråksfonologi: teori og metodikk. Oslo: Pensumtjeneste. (Kap. 2)

Franker, Q (2004) Att utveckla litteracitet i vuxen ålder – alfabetisering i en tvåspråkig kontext i Franker, Q. Svenska som andraspråk - i forskning, undervisning och samhälle (43 s)

Lund, A. B. (2014). Nasjonale minoriteter og skolen. I Moen, B.B. (red.), *Kulturelt og etnisk mangfold i skolen*. Bergen: Fagbokforlaget. s. 167-183

Østberg, S. (2013). Interkulturell kompetanse. I Bjarnø, V., Nergård, E.N. & F. Aarsæther (red.), *Språklig mangfold og læring*. Oslo: Gyldendal Akademisk.18-34.

Kooij, Kristin S. V. (2014) Flerkulturell pedagogikk. I Stray, J. H. & Wittek, L. (red), *Pedagogikk en grunnbok*. Oslo: Gyldendal Akademisk (584-595)

Kasin, O. (2008). Flerkulturell – hva er det og hvem er de? I Otterstad, A. M. (red.), *Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold – fra utsikt til innsikt*. Oslo: Universitetsforlaget (s. 55-77)

Steinsvik, B. S. Læreres skjønn i vurderingen av tospråklige elevers opplæringsbehov. I Otterstad, A. M. (red.), *Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold – fra utsikt til innsikt*. Oslo: Universitetsforlaget (s. 213-228)

Div. læreplaner

Læreplanen i grunnleggende norsk

Læreplanen i morsmål

Læreplanen i norsk

Skjønnlitteratur:

Vitanza, D. (2017) Dette livet eller det neste

Eriksen, E. L. (2008) En terrorist i senga

Sattouf, R. (2015) Fremtidens araber. Barndom i Midtøsten (1978-1984)

Aisato, L. (2008) Mine to oldemødre

Berström, G. (2006) Albert Åberg og soldatpappaen

Div. korttekster og lyrikk

Artikler og enkeltkapitler kan komme i tillegg